

Skogø Gerd

Fra: _Postmottak OED
Sendt: 29. november 2007 08:23
Til: Skogø Gerd
Emne: VS: Høring av energiloven

07 1490 A

2007-11-28

øringsbrev til OED.resentasjon til OE..

2007-11-13

501. Energilov

-----Opprinnelig melding-----

Fra: A.Reistad@ikmore.no [mailto:A.Reistad@ikmore.no]
Sendt: 28. november 2007 17:30
Til: _Postmottak OED
Emne: Høring av energiloven

Vedlegger høringsuttalelse fra Industrikraft Møre:

(See attached file: 2007-11-28 Høringsbrev til OED.pdf) (See attached file: 2007-11-13 Presentasjon til OED.pdf)

Mvh
Industrikraft Møre AS
Alf Reistad
Daglig leder

Industrikraft Møre AS
c/o Hustadmarmor AS
6440 ELNESVÅGEN

Elnesvågen, 28. november 2007

OED
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Høringsuttalelse i forbindelse med evaluering av energiloven

1. Bakgrunn

Industrikraft Møre AS (IKM) bearbeider et gasskraftprosjekt i Fræna i Møre og Romsdal. Gjennom arbeidet med dette prosjektet er vi blitt oppmerksom på at energiloven alene ikke utløser de beste løsningene i en optimal kraftforsyning, på tross for at det i formålsparagrafen for energiloven eksplisitt sies at *Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte.*

Kraftsituasjonen i Midt-Norge, eller mer avgrenset i Møre og Romsdal, byr på spesielle utfordringer for markedsmessige løsninger, som energiloven legger opp til. Til tross for at situasjonen som har utviklet seg har vært kjent og klar tilstrekkelig lenge til at gode energi- og miljømessige løsninger kunne finnes, har vi som samfunn endt opp med løsninger ingen vil si er gode.

IKM fikk anledning til å gjennomgå hovedtrekkene i utviklingen og presentere alternative løsninger under høringsmøtet arrangert av Olje- og energidepartementet 13.11. 2007. Presentasjonen som ble gitt vedlegges (vedlegg 1).

I det nedenstående vil vi i mer detalj dokumentere utviklingen, slik vi har sett den, og forsøke å underbygge vår oppfatning av at mye kunne og burde ha vært gjort annerledes for å oppnå bedre energiløsninger i Møre og Romsdal.

2. Hovedpunkter

- Kraftsituasjonen i Møre og Romsdal er et eksempel på at energiloven, slik den i dag praktiseres, ikke sikrer de mest rasjonelle løsningene.
- ”Krisen” i Møre og Romsdal har vært varslet lenge. Statnett fastslo tidlig at dagens kraftsystem ikke kunne betjene etterspørselen. Analysen viste at lokal, permanent produksjon med lang brukstid var den beste løsningen. Dette var blant annet bakgrunnen for at Statnett sitt styre den 29.10.2004, med henvisning til energiloven og St.prp.nr1 (2002-2003), fattet vedtak om å etablere en egen og gunstigere innmatningstariff for å stimulere til ny produksjon i regionen. Dette har ikke vært tilstrekkelig til å utløse ny produksjon. Det er ingen som i dag tar det overordnede ansvaret for å koordinere utbygging av nett og produksjon, og velge den samfunnsmessig mest rasjonelle løsningen.
- Derfor ender samfunnet opp med å bruke store beløp på helt andre løsninger, og løsninger som ikke gir en eneste kWh i ny, permanent produksjon. Beløpene som brukes på de ikke-foretrukne løsninger synes å kunne dekke så vel investeringskostnader som rensekostnader i et permanent gasskraftverk.
- Det er et paradoks at et av elementene i kriseløsningen er reservekraftverk uten rensing. De omsøkte CO₂-utslippene på 367.000 tonn ved 20 ukers drift (300 MW) tilsier en virkningsgrad på under 30 %, halvparten av et moderne gasskraftverk. Forskjellen i virkningsgrad gir alene en merregning til gasskjøp på ca NOK 300 millioner ved en gasspris på 2 kr/Sm³. Til tross for at reservekraftverkene slipper ut dobbelt så mye CO₂ som et moderne gasskraftverk, slipper de ut mindre CO₂ enn import av kullkraft.
- Da Statnett fastslo at ny lokal produksjon i området var den beste løsningen, vurderte de blant annet
 - Den totale kraftsituasjonen i Norge og Norden, samt forholdet mellom Norden og land utenfor
 - Lokal kraftproduksjon i forhold til alternative investeringer i nett
 - Tap i overføringsnettet ved ulike løsninger
 - Ulike løsnings betydning for forsyningssikkerheten
- Problemet i forhold til realisering av den beste løsningen, som Statnett mener ville være produksjon i ytre Romsdal, er at de samfunnsøkonomiske gevinstene ved ny, lokal produksjon ikke uten videre lar seg inntektsføre i prosjekter som IKM. Ny produksjon har nettopp som konsekvens at overføringstapene reduseres og at forsyningssikkerheten bedres. Sparte nettinvesteringer kanaliseres ikke til ny kraftproduksjon.
- IKM har tatt initiativ til to juridiske utredninger utarbeidet av Simonsen Advokatfirma DA. Disse er tidligere oversendt departementet
 - ”Statnett SF og statens rettslige adgang til å yte bidrag til finansiering av ny permanent kraftproduksjon i Møre og Romsdalsregionen” (9. juli 2007).
 - ”Rettslige rammer for aktuelle reservekraftløsninger i Møre og Romsdal (7. mai 2007)

Disse dokumentene konkluderer med at det under visse forutsetninger er anledning til å bidra økonomisk og avtalemessig til ordninger som gjør at det som vurderes som de beste løsningene faktisk blir realisert og ikke fortrent av dårligere løsninger. Det blir også vist til en parallell sak i Irland, CADA-saken, hvor det ble gjennomført en EU-godkjent prosedyre for å sikre gjennomføring av den beste løsningen.

Den juridiske utredningen om ”Rettslige rammer for aktuelle reservekraftløsninger i Møre og Romsdal” ble utarbeidet på bakgrunn av den meget gode magasinsituasjonen i Møre og Romsdal våren 2007 og en vurdering av om det planlagte reservekraftverket i regi av Statnett på Nyhamna kunne utsettes, minimum ett år av gangen, ved aktiv styring av magasinene. Etter grundige analyser og simuleringer sa de store magazineierne i området sa seg villig til dette. Selv om dette kraftsystemmessig og økonomisk synes å være en fullverdig, midlertidig løsning, uten formelle hindringer, valgte Statnett å ikke benytte seg av muligheten.

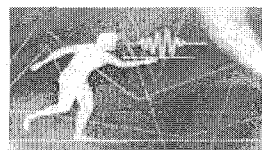
- Vi er oppmerksom på at OED i forbindelse med evalueringen av energiloven har fått utarbeidet rapporten ”EØS-rettslige rammer for revisjon av energiloven” (Senter for europarett, UiO, 9.juli 2007). Så langt denne rapporten behandler de problemstillinger som er vurdert av Simonsen Advokatfirma DA, synes konklusjonene å være sammenfallende.
- Slik IKM vurderer situasjonen, er energiloven ikke på noen måte til hinder for at samfunnet velger de beste energiløsningene. Problemet synes å være faktisk og praktisk implementering av energilovens grunnleggende mål om rasjonell energiforsyning.

3. Dokumentasjon av utviklingen

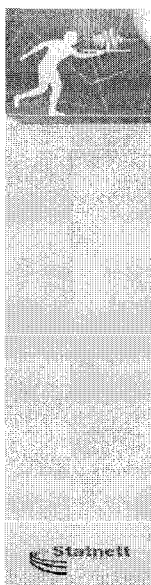
Det finnes en omfattende dokumentasjon når det gjelder utviklingen av kraftsituasjonen i Møre og Romsdal. I det nedenstående har vi begrenset oss til å referere noen av Statnetts gjentatte påpekninger av situasjonen og analyse mht hva som vurderes som den beste løsningen, og hvordan den vurderes i forhold til alternativene¹:

Odd Håkon Hoelsæter, Trondheim 12.10.2005:

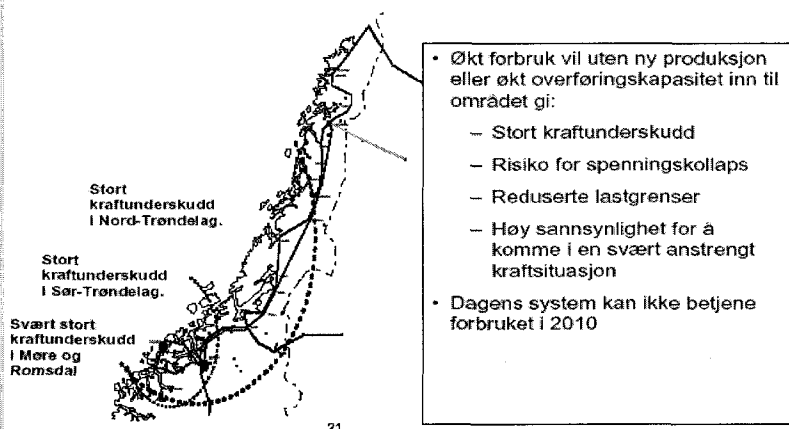
Ny produksjon er positivt
Eksempel: Midt-Norge

Statnetts høstkonferanse november 2005:

Forsynings situasjonen i Midt Norge er kritisk

¹ Gjennomgåelsen er ikke ment å være uttømmende, men vurderes som tilstrekkelig til å vise at situasjonen og alternative løsninger er veldokumentert. Alle referansene er fra åpne kilder.

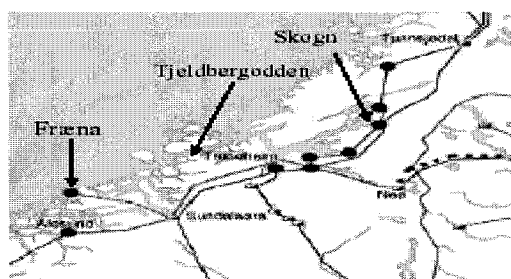
"Synergier mellom gass og kraft i Midt-Norge og på Østlandet" Desember 2005:

Sammendrag av Statnetts analyser

Midt-Norge

Midt-Norge er i dag et underskuddsområde på kraft, og vil i løpet av de neste årene stå ovenfor en meget anstrengt forsyningssituasjon. Den forventende forbruksøkningen på Hydro Aluminium, Ormen Lange og Hustadmarmor er på hele 6 TWh og tilsvarer alene mer enn årsforbruket i Trondheim by eller om lag 25 % av kraftforbruket i fylkene Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag. Opptrappingen vil ha full effekt mellom 2008 og 2010 med et beregnet kraftunderskudd i området på hele 8,5 TWh i 2010. Analyser viser at kraftsituasjonen allerede i 2008 blir så krevende at det er stor risiko for å komme i en situasjon der området ikke kan forsynes. Analysene viser videre at det store underskuddet i området i perioder vil gi fare for såkalt spenningskollaps. Dette vil kunne føre til en mørklegging av hele Midt-Norge. For å unngå å komme i en slik situasjon må overføringen grensen inn til Midt-Norge reduseres fra 1700 MW til 1200 MW. Denne betydelige reduksjonen i overføringskapasitet samtidig som kraftunderskuddet i området øker utgjør til sammen hovedutfordringen i Midt-Norge. Utfordringen vedvarer til det blir etablert en varig løsning, enten i form av ny ledning eller ny produksjon. For å sikre forsyningen i Midt-Norge er det allerede igangsatt omfattende tiltak og det er planlagt ytterligere nettforsterkninger. Statnett legger opp til å forhåndsmelde en ny ledning Ørskog – Sogn tidlig i 2006. Første realistiske tidspunkt for en ny ledning er rundt 2012. Rent teknisk kan et gasskraftverk være på plass i løpet av 2010. Statnett vurderer nå ulike tiltak for å løse denne meget krevende forsyningssituasjonen.

I analysene har Statnett sammenliknet kostnadene ved å bygge ledningen fra Ørskog til Sogn med tre alternative lokaliseringer av 800 MW gasskraft: Skogn, Tjeldbergodden og Fræna³, jf. figur 2. Investeringskostnadene for en ny ledning fra Ørskog til Sogn er anslått til om lag 1100 millioner kroner og kan idriftsettes i 2012. Dersom det kommer et 800 MW gasskraftverk i Midt-Norge innen denne tid, vil ledningen være overflødig. Et mindre gasskraftverk på 400 MW vil utsette investeringen. Tabell 1 viser nettmessige gevinster ved etablering av et 800 MW gasskraftverk på henholdsvis Skogn, Tjeldbergodden og Fræna. De reduserte nettåpene er ikke beregnet for et 800 MW gasskraftverk på Fræna, kun et 430 MW anlegg. Det er grunn til å tro at et 800 MW gasskraftverk på Fræna ville gitt enda høyere totale nettmessige gevinster enn de to andre alternativene.

Figur 2. Planlagte gasskraftverk i Midt-Norge

De reduserte nettåpene er ikke beregnet for et 800 MW gasskraftverk på Fræna, kun et 430 MW anlegg. Det er grunn til å tro at et 800 MW gasskraftverk på Fræna ville gitt enda høyere totale nettmessige gevinster enn de to andre alternativene.

³ Gasskraftverket som er planlagt på Fræna har en installert kapasitet på 430 MW. I vurderingene er det imidlertid lagt til grunn et 800 MW gasskraftverk på Fræna for å kunne sammenlikne med Tjeldbergodden og Skogn.

Dok. Nr. 327324

2

Tabell 1 Nettmessige gevinster ved gasskraft i Midt-Norge

	Skogn	Tjeldbergodden	Fræna
Ny ledning Ørskog-Sogn	1100	1100	1100
- Nødvendige nettforsterkninger	1030	550	100
- Unngåtte investeringer	70	550	1000
+ Reduserte nettåpskostnader	530	550	NA
Anslag nåverdi nettmessige gevinster	600	1100	NA

alle tall i millioner kroner (2006-kroner)

I tillegg vil både en ny ledning og gasskraftverk generere samfunnsøkonomiske gevinster utover de nettmessige gevinstene gjengitt i tabell 1. Disse består i all hovedsak av at kraftprisene til konsumentene i området vil stabilisere seg på nivå med landet forøvrig. Produsentene vil imidlertid tape på prisreduksjonen, men i et mindre omfang. Sammenliknet med en ledning fra Ørskog til Sogn er det beregnet at etablering av et 800 MW gasskraftverk i Midt-Norge vil innebære en økning i slike markedsgevinster med 200 millioner kroner i året. I det videre er det kun fokusert på de rene nettmessige gevinster og ikke inkludert de markedsmessige gevinstene av et gasskraftverk.

Statnett Nyhetsbrev 11.01.2006:

Kraftsituasjonen i Midt-Norge

11.01.2006

Statnett er svært bekymret for det økende kraftunderskuddet i Midt-Norge, og mener bygging av gasskraftverk vil være det beste tiltaket for å møte dette. Dagens kraftsystem vil om få år ikke kunne betjene behovet for kraft i regionen.

- **9 TWh kraftunderskudd kan ikke betjenes med dagens system**

Statnett har beregnet at kraftunderskuddet i regionen vil bli ca. 9 TWh i 2010. Dette er på nivå med Oslo bys samlede forbruk av elektrisitet i løpet av ett år. Høyest målte import av kraft inn til regionen har vært 5,4 TWh i perioden 1996-2004. Et underskudd på 9 TWh uten nye overføringsforbindelser inn til Trøndelag eller Møre og Romsdal, vil derfor kunne bli vanskelig å håndtere.

- **Næringsutvikling gir stort, nytt energibehov – enøk ikke tilstrekkelig**

Kraftunderskuddet i Møre og Romsdal er en følge av næringsutvikling i form av utvidelser på aluminiumsverket til Norsk Hydro på Sunndalsøra (som allerede er i full drift), utvidelser på Hustadmarmor på Fræna og etablering av gassterminal for Ormen Lange på Aukra, i tillegg til generell forbruksvekst i regionen. Dette kan vanskelig møtes fullt ut med energiøkonomisering, da de store forbrukerne er nye anlegg der effektiviseringsgevinsten er tatt ut i utgangspunktet.

- **800 MW gasskraftverk på Fræna sparer en milliard**

Sett ut fra økonomien i kraftsystemet og ut fra behovet for sikker levering av elektrisitet (forsyningsikkerhet), vil etablering av et 800 MW gasskraftverk på Fræna være den mest gunstige løsningen. Men tidsmessig ligger Tjeldbergodden best an, ettersom det allerede er søkt om konsesjon for et gasskraftverk der.

- **Uten gasskraft trengs Ørskog - Indre Sogn**

Dersom det ikke etableres gasskraftverk i regionen i løpet av kort tid, er bygging av kraftledning mellom Indre Sogn og Ørskog den beste måten å dekke opp kraftbehovet på, slik at regionen får en forsvarlig forsyningsikkerhet. Dette vil innebære en investering på over en milliard kroner.

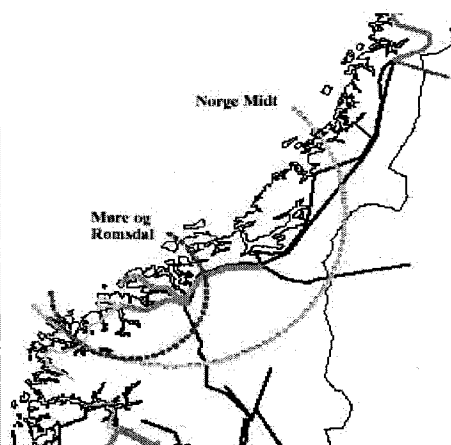
Ulempen ved denne løsningen er at den ikke vil være på plass tidsnok, og den bidrar heller ikke til bedret kraftbalanse i Norge som helhet.

- **Vindmøller kan ikke alene betjene kraftunderskuddet**

De planer som er meldt inn for vindkraft i regionen viser at vindkraft kan bidra positivt til energiforsyningen i Midt-Norge. Sikker kraftoppdekking i regionen kan imidlertid ikke klares av vindkraft alene, men vil kreve bidrag fra flere energikilder og økt overføringskapasitet til naboregionene. Energiforsyning basert på flere kilder vil generelt medvirke til økt forsyningsikkerhet, herunder kan vindkraft bidra positivt ved at dennes produksjon jevnt over vil være størst på vinteren når behovet er størst.

Fundamentalt problem

- Stort kraftunderskudd som følge av veksten i forbruket
- For liten lokal kraftproduksjon
- "Importbehov" som tilsvarer 40 prosent av forbruket
- Selv etter milliardinvesteringer siden 2002 har ikke nettet kapasitet til å overføre tilstrekkelige mengder kraft med akseptabel leveringssikkerhet

Statnett

Statnetts anbefalinger og planer

- Ny produksjon er samfunnsøkonomisk beste løsning
 - Ca 800 MW gasskraft
 - Vindkraft er et viktig bidrag til kraftbalansen, men
 - løser ikke forsyningssikkerhetsproblemet
 - erstatter ikke en ny ledning
- Forsterke kraftnettet
 - Ny forbindelse må starte utenfor Midt-Norge i et område med overskudd og ende opp i Møre og Romsdal
 - Ørskog - Indre Sogn er beste nettløsning

Statnett

I tillegg til ovenstående finnes det en utfyllende dokumentasjon i Statnetts "Kraftsystemutredning for Sentralnettet 2006-2025" (august 2006).

På side 89 skriver Statnett:

- *Det har de senere år vært noe diskusjon omkring behovet for nye virkemidler med sikte på å stimulere nettmessig gunstig lokalisering av betydning av produksjon eller forbruk. I dag synes det å være bred erkjennelse av at ny praksis/nye virkemidler er nødvendig. Det er ikke i tråd med samfunnsøkonomisk utvikling av kraftnettet å investere i ny nettkapasitet "overalt" hvor det er planer om ny produksjon... ..*
- *Fra Statnetts side har vi kommet til at det er behov for aktiv koordinering av investeringer i nett og ny produksjon i tillegg til prissignaler. For liten grad av koordinering av kapasitetsutbygging på nett- og produksjonssiden kan medføre store samfunnsøkonomiske tap... ..*

Det spørsmålet som naturlig må stilles i forbindelse med evaluering av energiloven er hvordan det med en så entydig konklusjon likevel velges helt andre løsninger. Og hvilke endringer i regler eller praksis som er nødvendig for at energilovens mål om rasjonell energiforsyning skal kunne oppnås.

4. Vurdering og implementering av samfunnsmessige eksternaliteter

I konsekvensutredningen som fulgte IKMs konsesjonssøknad 1.12. 2006 er samfunnsøkonomiske konsekvensene listet og drøftet i kapittel 13. (Konsesjonssøknad og konsekvensutredning finnes i sin helhet på hjemmesiden til IKM: www.ikmore.no)

I forhold til de problemstillingene som er tatt opp i denne høringsuttalelsen, er spesielt konsekvensutredningens kapittel, 13.3 "Samfunnsøkonomien knyttet til tiltaket" relevant. Her heter det:

Samfunnsøkonomien knyttet til tiltaket

En samfunnsøkonomisk analyse av det planlagte industrikraftanlegget skiller seg fra en bedriftsøkonomisk analyse ved at positive og negative eksternaliteter inkluderes. Eksternaliteter er effekter som påvirker andre virksomheter, miljøet, samfunnet og privatpersoner, enten positivt eller negativt, men uten at det kommer til uttrykk på bedriftens bunnlinje. Det vil derfor ofte være forskjell på den bedriftsøkonomiske og den samfunnsøkonomiske vurderingen av et prosjekt.

Under er viktige eksternaliteter knyttet til det planlagte industrikraftverket listet opp:

Positive eksternaliteter:

Reduserte nettap

Økt forsyningssikkerhet

Redusert behov for eller utsatte investeringer i sentralnettet

Opprettholdt og eller økt industriell aktivitet

Reduserte globale CO₂-utslipp ved nettoimport, selv uten rensing

Negative eksternaliteter:

Økte nasjonale CO₂-utslipp

Økte nasjonale NO_x-utslipp

Utslipp av aminrester ved et eventuelt rensianlegg

Inngrep i naturen

Støy

For å kunne gjennomføre en samfunnsøkonomisk analyse er det i det nedenstående forsøke å tallfeste de viktigste eksternalitetene, jf også avsnittene 3.2 og 5.3.

Det er redegjort for at de positive eksternalitetene kan utgjøre milliardbeløp, som gjør tiltaket samfunnsøkonomisk lønnsomt. Problemet er, som nevnt foran, dels at de samfunnsøkonomiske gevinstene ikke gjøres tilgjengelig for IKM eller tilsvarende prosjekter (eksempelvis sparte nettinvesteringer og økt forsyningssikkerhet) og dels at tiltaket "ødelegger" sin egen økonomi (reduserte tap).

Det er denne problemstillingen som er utredet av Simonsen Advokatfirma DA, og som konkluderer med at det innenfor dagens regelverk kan være tillatt for Statnett og staten gjennom avtaler og finansiering å bidra til at de beste løsningene lar seg realisere. For en komplett redegjørelse henvises det til de aktuelle rapportene fra Simonsen Advokatfirma DA.

Oppsummeringen, som ble brukt under høringsmøtet 13.11. 2007, inneholdt følgende på dette punktet:

SIMONSEN

Aktuelle tiltak og juridiske rammer

- Situasjonen i Møre og Romsdal
 - Utilfredsstillende forsyningsikkerhet
- 3 alternativer
 - Utbygging av nett
 - Forbruksreduksjon
 - Utbygging av ny kraftproduksjon
- Statnett som systemansvarlig
 - Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2
 - Skal sikre den momentane balanse
 - Skal velge det/de samfunnsmessig beste alternative(r)
- Tiltak
 - Statnetts planlagte tiltak
 - Midlertidige tiltak - reservekraftverk
 - Permanente tiltak - utbygging av nett
 - Alternative tiltak
 - Midlertidige tiltak - magasindisponeringsavtaler
 - Permanente tiltak - finansiering som utløser ny produksjon

5

Ny powerpoint mal; vis : Header and Footer for å endre

SIMONSEN

Alternativt midlertidig tiltak

- Avtaler om magasindisponering
 - Modell
 - Modell utarbeidet og simulert av Statkraft og Tafjord
 - Basert på input fra Statnett
 - Funksjon
 - Dokumentert, midlertidig tilfredsstillende forsyningsikkerhet
 - Overflødiggjør reservegasskraftverk på Aukra
 - Finansieres over nettleien
 - Rimeligere og miljømessig bedre enn reservegasskraftverk
- Juridiske rammer
 - "Notat om rettslige rammer for aktuelle reservekraftløsninger i Møre og Romsdal" datert 7. mai 2007 og utarbeidet av SIMONSEN Advokatfirma DA
 - Ingen energi-, konkurranse- eller EØS-rettslig hindringer
 - Statnett som systemansvarlig
 - Skal velge det/de samfunnsmessig beste alternative(r), jfr Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2

7

Ny powerpoint mal; vis : Header and Footer for å endre

Alternativt permanent tiltak

- Frivillig etablering - markedsmekanismen
 - Større vannkraftprosjekter gis ikke konsesjon
 - Vind- og småkraft vil ikke gi tilstrekkelige bidrag
 - Gasskraft m/u rensing - manglende bed.øk. grunnlag
 - Behov, men ingen etablering - form for markedssvikt
- Fordeler ved ny permanent produksjon
 - Bedre forsynings sikkerheten i regionen
 - Bedre energibalanse i landet
 - Reduksjon i omfang av nettutbygging
 - Reduksjon av nettap
 - Reduksjon av import av tilnærmet lik mengde kull- og gasskraft
 - Tilrettelegges for rensing
 - Resultat; både miljømessig og økonomisk bedre løsning enn ensidig utbygging av nett og import

Ny powerpoint mal; vis : Header and Footer for å endre

Alternativt permanent tiltak

- Finansieringsbidrag som utløser ny produksjon
 - Over nettleien
 - Kan også finansiere rensing
 - Over statsbudsjettet
- Juridiske rammer
 - *"Notat om Statnett SF og Statens adgang til å yte bidrag til finansiering av ny permanent kraftproduksjon i Møre og Romsdalsregionen"* datert 9. juli 2007
 - Ingen energi-, konkurranse- eller EØS-rettslig hindringer eller ulovlig statsstøtte
 - Særlig om CADA-saken, N475/2003 (OJ C/34/2004 side 8)
 - Tilsvarende forsynings situasjon i Irland i 2003
 - Støtte gitt direkte til produsenter - notifisert som støtteordning
 - Godkjent av EU-kommisjonen
 - Statnett som systemansvarlig
 - Skal velge det/de samfunnmessig beste alternative(r), jfr Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2
 - Anbud

Ny powerpoint mal; vis : Header and Footer for å endre

5. Konklusjon

IKM håper at departementet i sitt arbeid med evaluering av energiloven vil iverksette tiltak eller foreta presiseringer som tildeler ansvar for å koordinere nett og produksjon slik at lovens hovedformål, å sørge for rasjonell energiforsyning, lar seg realisere i praksis. Dette fungerer åpenbart ikke i dag.

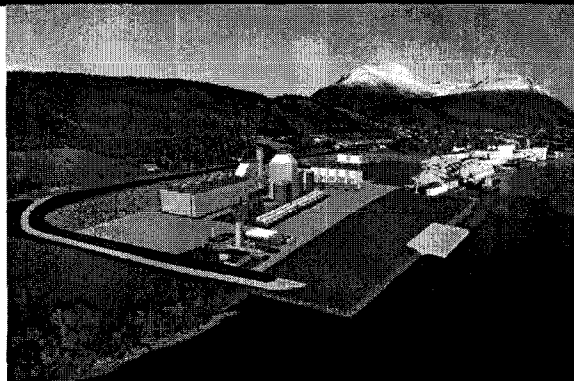
Med vennlig hilsen
Industrikraft Møre AS

Alf Reistad
Daglig leder

Vedlegg 1: IKM sin presentasjon under høringen i OED den 13. november 2007.

Kraftsituasjonen i Møre og Romsdal

Et eksempel på at energiloven kommer til kort i praksis

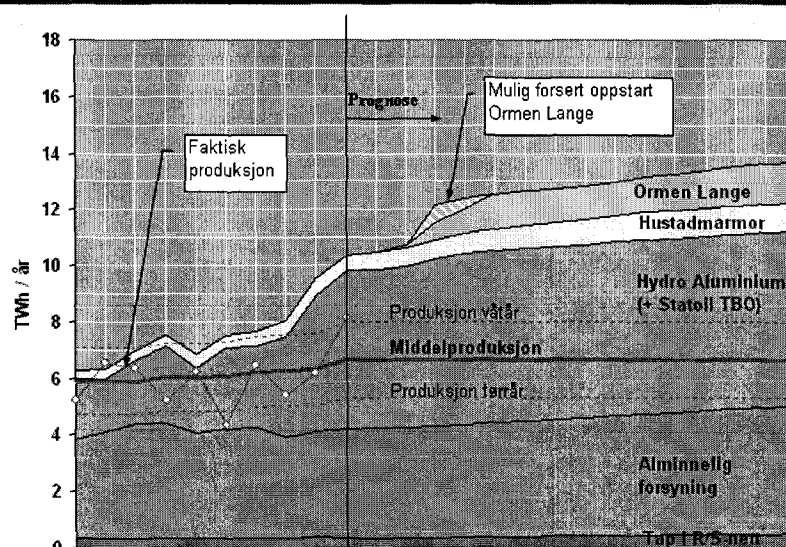

Alf Reistad

Daglig leder i Industrikraft Møre
Høring energiloven 13.11. 2007

INDUSTRIKRAFT MØRE

Kraftprognosen for M&R - 2006

En lenge varslet "krise"

Statnett fastslo tidlig at dagens kraftsystem ikke kunne betjene etterspørselen og at lokal produksjon var den beste løsningen.

INDUSTRIKRAFT MØRE

Hvordan endte vi opp med å innrette oss?

NETTSIKKER: Statnett skal bruke

Krafttak til 19 milliarder kroner

STJØRDAL: De neste årene skal Statnett investere 19 milliarder kroner i det norske kraftnettet. Regningen blir sendt til hus og én av oss over nettleien.

Informasjonsdirektør for Inge Akselsen bekrefter at Statnett i løpet av få uker sender inn konsesjonsøknad på den avtalte kraftlinjen fra Fardals Segn via Fjordane over

drøft å dekke det store underskuddet på kraft knyttet til Ormer Lange på Ankra. Akselsen tror at linjen vil stå ferdig høsten 2011.

Denne linjen er svært viktig for en tilfredsstillende forsynings sikkerhet i dette området, sier han.

U av de 19 milliardene skal brukes til utbygging av nytt nett.

inn tiltak for en halv milliard kroner for å styrke nettet i området.

Samlet gjør dette at Statnett mener at Midt-Norge kan få en importkapasitet på mellom 7 og 12 TWh. Det er på omtrent samme nivå som underdekning i området kan være i spesielt kare år. I tillegg bruker Statnett milliarder på to mobilpass

med det som vil være skonsjon eller i landet.

Statnett skal nå evaluere ordningen med opsjoner på kraft fra kraftkrevende industri som ble innført i fjor. På grunn av den gunstige utviklingen i kraftbalansen er ikke denne blitt tatt i bruk.

Statnett skal også evaluere ordningen med eget prisomr-

7-10 milliarder til:

- Linjebygging/-forsterkning

- Energiopsjonsordning i Forbruk

- Reservekraftanlegg

gir ikke én ekstra kWh i permanent kapasitet!

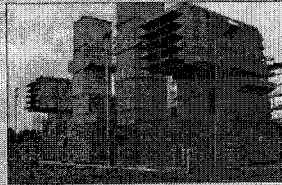
INDUSTRIKRAFT MØDE

Paradoksene

– Statnett må betale

Fungerende utvalgt: Bernhard Riksfjord. Foto: Sverre Skovland

Store investeringer Det planlagte mobile gasskraftverket på Sjøstrand (til høyre) krever investeringer på 40-50 millioner kroner bare til vann og avløp. Foto: Statnett

Fungerende utvalgt: Bernhard Riksfjord (A) slår fast at Statnett må ta mangemillioner kroner på seg til vann, avløp og vgg ved det mobile gasskraftverket på Nyhamna.

Ubyggingen av et nytt mobil gasskraftverket på Sjøstrand (til høyre) krever investeringer på 40-50 millioner kroner bare til vann og avløp. Foto: Statnett

Samfunnet ender opp med løsninger ingen vil si er gode:

- Utslippssøknaden for reservekraftverkene tilsier en virkningsgrad på under 30 %.
- Lav virkningsgrad alene gir en merregning på ca 300 millioner kroner for 20 ukers drift
- Reservekraftverkene blir forsvart med at de sannsynligvis ikke skal kjøres. Hvis alternativet er importert kullkraft, ville det likevel vært bedre for miljøet om de hadde vært kjørt

INDUSTRIKRAFT MØDE

Ny produksjon – ønsket men ulønnsom?

Insitamentene som forsvinner

Statnett er pålagt å bidra til at balansen i kraftsystemet etableres billigst mulig. Det som faktisk skjer viser at det ikke fungerer slik:

- Sparte nettinvesteringer, i dette tilfellet i milliardklassen, kommer ikke kraftutbyggere til gode
- Store overføringstap, som er et insitament før utbygging, reduseres eller forsvinner ved utbygging
- Verdien av økt (tilstrekkelig) forsyningsikkerhet kommer ikke kraftutbygger til gode

INDUSTRIKRAFT MØRE

SIMONSEN

Aktuelle tiltak og juridiske rammer

- Situasjonen i Møre og Romsdal
 - Utilfredsstillende forsyningsikkerhet
- 3 alternativer
 - Utbygging av nett
 - Forbruksreduksjon
 - Utbygging av ny kraftproduksjon
- Statnett som systemansvarlig
 - Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2
 - Skal sikre den momentane balanse
 - Skal velge det/de samfunnsmessig beste alternative(r)
- Tiltak
 - Statnetts planlagte tiltak
 - Midlertidige tiltak - reservekraftverk
 - Permanente tiltak – utbygging av nett
 - Alternative tiltak
 - Midlertidige tiltak - magasindisponeringsavtaler
 - Permanente tiltak – finansiering som utløser ny produksjon

Alternativt midlertidig tiltak

- Avtaler om magasindisponering
 - Modell
 - Modell utarbeidet og simulert av Statkraft og Tafjord
 - Basert på input fra Statnett
 - Funksjon
 - Dokumentert, midlertidig tilfredsstillende forsyningssikkerhet
 - Overflødiggjør reservegasskraftverk på Aukra
 - Finansieres over nettleien
 - Rimeligere og miljømessig bedre enn reservegasskraftverk
- Juridiske rammer
 - *“Notat om rettslige rammer for aktuelle reservekraftløsninger i Møre og Romsdal”* datert 7. mai 2007 og utarbeidet av SIMONSEN Advokatfirma DA
 - Ingen energi-, konkurranse- eller EØS-rettslig hindringer
 - Statnett som systemansvarlig
 - Skal velge det/de samfunnsmessig beste alternative(r), jfr Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2

Ny powerpoint mal; vis : Header and Footer for å endre

7

Alternativt permanent tiltak

- Frivillig etablering - markedsmekanismen
 - Større vannkraftprosjekter gis ikke konsesjon
 - Vind- og småkraft vil ikke gi tilstrekkelige bidrag
 - Gasskraft m/u rensing – manglende bed.øk. grunnlag
 - Behov, men ingen etablering - form for markedssvikt
- Fordeler ved ny permanent produksjon
 - Bedre forsyningssikkerheten i regionen
 - Bedre energibalanse i landet
 - Reduksjon i omfang av nettutbygging
 - Reduksjon av nettap
 - Reduksjon av import av tilnærmet lik mengde kull- og gasskraft
 - Tilrettelegges for rensing
 - Resultat; både miljømessig og økonomisk bedre løsning enn ensidig utbygging av nett og import

Ny powerpoint mal; vis : Header and Footer for å endre

8

Alternativt permanent tiltak

- Finansieringsbidrag som utløser ny produksjon
 - Over nettleien
 - Kan også finansiere rensing
 - Over statsbudsjettet
- Juridiske rammer
 - *"Notat om Statnett SF og Statens adgang til å yte bidrag til finansiering av ny permanent kraftproduksjon i Møre og Romsdalsregionen"* datert 9. juli 2007
 - Ingen energi-, konkurranse- eller EØS-rettslig hindringer eller ulovlig statsstøtte
 - Særlig om CADA-saken, N475/2003 (OJ C/34/2004 side 8)
 - Tilsvarende forsyningssituasjon i Irland i 2003
 - Støtte gitt direkte til produsenter – notifisert som støtteordning
 - Godkjent av EU-kommisjonen
 - Statnett som systemansvarlig
 - Skal velge det/de samfunnsmessig beste alternative(r), jfr Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2
 - Anbud

Hva må til?

- En presisering, eventuelt endring, av dagens regler som sikrer at energiloven fyller sin intensjon om å bidra til en samfunnsmessig rasjonell energiforsyning.
- For situasjonen i M&R, må det umiddelbart iverksettes en prosedyre som sikrer at de beste prosjektene lar seg realisere.